

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Masarykova univerzita

Uchazeč

Habilitační práce

Oponent

**Pracoviště opONENTA,
institute**

Mgr. Alena Cepková, PhD.

Držanie tela vo vzťahu k telesnej zdatnosti a telesnému rozvoju, hodnotenie sily svalov trupu študentov univerzity.

Doc. PaedDr. Janka Kanášová, PhD.

Katedra telesnej výchovy a športu, PF, UKF v Nitre

Mgr. Alena Cepková, PhD. predkladá ako habilitačnú prácu súbor vedeckých prác, publikovaných v domácich aj zahraničných vydavateľstvách, ktoré by mali prispieť k rozšíreniu vedeckých poznatkov vo vednom odbore kinantropológia. Súbor prác monotematického charakteru je doplnený úvodom, východiskami práce, cieľmi výskumov, metodikou výskumov, výsledkami s diskusiou, závermi a odporúčaniami. Zvolená téma HP je vysoko aktuálna. Orientácia na držanie tela, pohybový systém, jeho diagnostiku orientovanú na mladú populáciu študentov, predstavujú účinnú cestu východísk a návrhov prevencie možných závažných ochorení pohybového systému. Habilitačná práca, ktorú predkladá Dr. Cepková, realizuje tieto riešenia na úrovni súboru prác, ktoré sú teoreticky aj prakticky prospešné a zameraním dostatočne náročné.

HP má včítane bibliografie 46 strán plus vložených 6 úplných publikácií, resp. vedeckých prác. V troch publikáciách figuruje ako prvá autorka (1 až 3). Z priloženého súboru vedeckých prác je jednou kapitola v monografii (1) a jeden je patentový spis (5). Dve z priložených prác boli publikované v databázach SCOPUS (4 a 6). Publikácia 2 je príspevok na zahraničnej vedeckej konferencii a publikácia 3 je vedecká práca v domácom nekarentovanom časopise.

Autorka sa zamerala na teoretické východiská orientované na štyri základné vedecko - výskumné okruhy: pohybové aktivity a šport vo vzťahu k držaniu tela, držanie tela v sede a silu svalov trupu. Držanie tela rozoberá v kontexte funkčných porúch pohybového systému a posturálneho správania. V teoretických východiskách sa mohla zamerať aj na diagnostiku držania tela a dynamickej funkcie chrčtice, čo by jasne vymedzilo dôvody použitia somatoskopických metód hodnotenia držania tela u vysokoškolákov v priložených vedeckých prácach 1, 2 a 3. Posledný okruh: Silu svalov trupu zamerala na hlboký svalový stabilizačný systém, jeho význam pre postúru a úlohu svalov trupu vo vzťahu k výkonnosti v športe, kde správna postúra s aktívnym hlbokým svalovým (stabilizačným) systémom môže pozitívne vplývať na jej úroveň. Teoretické východiská považujem za dostatočné vzhľadom na riešenie problematiky súboru prác.

Všetky ciele sú zrozumiteľné a stanovené jasne. Chýbajú mi výskumné otázky, ak už neuviedla hypotézy k predmetným vedeckým prácam. Metodika k všetkým prácam zodpovedá všeobecne deklarovaným nárokom na tento typ práce a je zostavená prehľadne. Pozitívne hodnotím vysokú početnosť probandov vo výskumných súboroch 1 a 2. Metodologické postupy a výber štatistických metód sú vzhľadom na riešený problém prác a typ údajov adekvátne a spoľahlivé.

V kapitole 4 Výsledky a diskusia uvádza vedecko – výskumné projekty, v ktorých bola autorka riešiteľka, alebo spoluriešiteľka, a ktoré sa viažu k problematike, financovaniu a publikovaniu predmetných vedeckých prác.

Prvou prácou je kapitola v monografii, kde držanie tela vysokoškolákov spolu s druhou prácou hodnotila metódou podľa Matthiasa, ktorú nepovažujem za dostatočne preukáznu, čo si uvedomuje a v úvode hodnotí aj sama habilitantka. Vzhľadom na vysoký počet probandov a zisťovanie súvislostí medzi telesnou zdatnosťou, telesným rozvojom a držaním tela študentov VŠ môže byť však akceptovaná. Konštatuje, že študenti, ktorí dosiahli lepšie hodnoty v telesnej zdatnosti, mali aj lepšie držanie tela.

V práci 3 hodnotila postúru vo vzťahu k telesnému rozvoju. Na diagnostiku DT použila metódu podľa Jaroša a Lomíčka, ktorá hodnotí DT síce aspekciou ale je dostatočne presná z hľadiska posúdenia komponentov držania tela na výslednú postúru. V tomto príspevku interpretuje výsledky výšky ramien, čo je podľa metodiky hodnotenia Jaroša a Lomíčka držanie tela v čelnej rovine a súčasťou je postavenie ramien. V tejto časti nie je vyhodnotenie dolných končatín, ktoré ako jedna z mála metód hodnotí v rámci držania tela práve metóda podľa Jaroša a Lomíčka a určite by obohatilo výskum vysokoškolákov.

V práci 4 autori zistili, že testovanie maximálnej sily a vytrvalosti svalstva trupu na zariadení s obojručným úchopom posilňovacieho lana vedeného cez hornú kladku je spoľahlivou metódou pre aktívnych športovcov, hlavne tých, ktorí používajú pri športe rotáciu.

V práci 5 a 6 sa na základe poznatkov diagnostiky sily svalov trupu stalo východiskom úsilie na vývoj manuálneho, ale i počítačom riadeného zariadenia, umožňujúceho funkčnú diagnostiku sily svalov trupu, na základe ktorého je možné vytvoriť individuálny tréningový program, čo hodnotím ako významný prínos pre prax. Táto snaha je dokladovaná priloženým patentovým spisom s prototypom zariadenia. Patentový spis je piatym v poradí vybraných vedeckých prác. Patentový list považujem za vyvrcholenie prepojenia vedy a praxe.

Chcem vyzdvihnúť publikované vedecké práce, ktoré svojim obsahom prinášajú potvrdenie existujúcich ale aj originálne poznatky v komplexe problematiky držania tela vo vzťahu k telesnej zdatnosti, hodnotenia držania tela, sily svalov trupu. Niektoré vyššie uvedené nedostatky majú všeobecný charakter a týkajú sa zložitosti výskumu, širokého záberu, ktorý zasahuje až do oblasti fyzioterapie a medicíny.

V práci nachádzam miestami chybné skloňovanie, drobné chyby a preklepy, ktoré po formálnej stránke neznižujú úroveň práce.

Dotazy oponenta k obhajobe habilitační práce (počet dotazů dle zvažení oponenta)

1. Ktorú zo somatoskopických metód hodnotenia držania tela považujete za najvalidnejšiu?
2. Myslíte si, že hodnotenie držania tela podľa Matthiasa je pre diagnostiku držania tela vysokoškolákov dostatočné?
3. Aká bola Vaša čiastková úloha pri návrhu patentu?

Závěr

Habilitační práce Mgr. Aleny Cepkovej, PhD. Držanie tela vo vzťahu k telesnej zdatnosti a telesnému rozvoju, hodnotenie sily svalov trupu študentov univerzity **splňuje** požiadavky standardne kladené na habilitační práce v oboru kinantropologie.

V Nitre, dne 21.07.2021